

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN NOVEMBER 2021

VISUELE KUNSTE: VRAESTEL II

Tydsduur: Vanaf skool se aanvangsdatum tot die IEB se spertyd

100 punte

Die 24 uur eksamen moet oor vier opeenvolgende dae plaasvind, tussen 1 Oktober en 15 Oktober 2021.

SPERTYD: 15 Oktober 2021

INHOUD	BLADSY
Opsomming van take en punte	1
Egtheidherinnering	3
Die eksamentema	4–16
Take	19–23
Bronverwysingslys	24–25

OPSOMMING VAN TAKE EN PUNTE

TAAK 1	Kreatiewe proses: Visuele jo	pernaal [20 punte]
TAAK 2	Kontekstuele navorsing: Vis	uele joernaal [10 punte]
TAAK 3	Kunswerk	[35 punte]
TAAK 4	Eksamentekening	[35 punte]
TAAK 5	Titels en rasionale	[punte by bogenoemde ingesluit]
TAAK 6	Aanbieding	[punte by bogenoemde ingesluit]

HIERDIE BLADSY IS DOELBEWUS OOPGELAAT

Egtheid -'n Herinnering:

Die finale graad 12 praktiese taak is die kulminasie van jou studie in die Visuele Kunste. Dit is belangrik om te onthou dat die werk wat aangebied word egtheid, kreatiwiteit en oorspronklikheid moet weerspieël.

Om regverdigheid te bevorder en die integriteit van die eksamen onaangetas te hou, moet die volgende nagekom word:

- Jy sal vrylik by die huis en in die klas aan die volgende kan werk:
  - Navorsing en proseswerk in jou visuele joernaal vir jou eksamentekening
  - Navorsing en proseswerk in jou visuele joernaal vir jou kunswerk
  - Jou kunswerk
- Jou eksamentekening sal onder die volgende toestande voltooi moet word:
  - Die eksamentekening moet op die perseel van 'n IEB-geakkrediteerde eksamensentrum begin en voltooi word.
  - Jy sal 24 uur hê om die eksamentekening te voltooi.
  - Jy sal ingelig word oor die tydraamwerke en sessies wat vir hierdie taak gereël sal word.
  - Jou onderwyser sal jou kan help om toegang tot die materiale te kry EN/OF enige hulp wat jy kan nodig kry terwyl met kunstoerusting en ander noodsaaklike instrumente gewerk word. Jou onderwyser mag nie terugvoering oor jou tekening gedurende die tydraamwerk van die eksamen gee nie.
  - Hierdie taak mag NIE te eniger tyd uit die eksamenlokaal/-sentrum verwyder word nie. Dit sal as 'n eksamenonreëlmatigheid beskou word.
  - By voltooiing van hierdie werk, sal dit vir veilige bewaring deur jou skool ingedien word totdat die werk vir assessering deur die IEB se eksaminator vir Visuele Kunste uitgestal word.
  - Jy sal 'n egtheidsdokument moet teken en dit by jou onderwyser indien.

Ons hoop jy geniet dit om hierdie werk te maak en dat dit jou persoonlike ervaring en kuns-intellek weerspieël.

DIE EKSAMENTEMA

Leora Farber

Intimate Presences/Affective Absences (of The Snake Within) - detail (2020)

Biomateriaal-installasie, FADA galery, Universiteit van Johannesburg

Suid-Afrikaanse kunstenaar **Leora Farber** skep 'n uitgebreide **stillewe-installasie** van onvergeetlik bekende huishoudelike voorwerpe. Hierdie voorwerpe is sorgvuldig bewerk uit biomateriaal en dobber tussen om **lewendige materiaal** en *stil en leweloos* te wees. Die delikate, deursigtige aard van elke voorwerp lyk asof dit terselfdertyd teenwoordig en afwesig is. Faber se deurskynende kunswerke lyk soos **lewende organismes** wat tot **onbeweeglikheid** gevries is. Deur haar kunsprosesse kan hulle enige tyd weer **lewend** gemaak word. Biokuns is 'n term vir 'n verskeidenheid kunsvorms wat met biologiese en biowetenskaplike navorsing werk. 'Biokunstenaars' meng artistieke en wetenskaplike prosesse, wat dikwels lewende weefsel, bakterieë, lewende organismes en lewensprosesse as media gebruik.

Gebruik hierdie skakel om na 'n video oor hierdie werk te kyk: http://bit.ly/IEB2021Farber

'n Paar dinge om oor na te dink:

In die tema **Lewendige Onbeweeglikheid** lyk dit asof die woord **onbeweeglik** en die woord **lewendig** teenoorgesteldes van mekaar is.

Lewendig:

Om **lewe** te hê suggereer beweging, vorentoe beweeg, planne en potensiaal. **Lewendig** is 'n aktiewe staat.

Onbeweeglikheid:

Om stil te wees, suggereer vorentoe beweging pouseer vir 'n rede of het opgehou. Dit kan doelbewus wees of kan 'n onwelkome gevolg weens 'n obstruksie wees. **Onbeweeglikheid** kan ook na 'n gebrek aan lewe verwys. Om nie te beweeg nie is 'n passiewe toestand.

Dit is stillewe ...

Die lewe soos ons dit ken, het die afgelope jaar weens die wêreldwye pandemie in baie opsigte verander. Ons moes almal verskeie aanpassings in ons **lewens** maak ten einde te kan funksioneer. Die **lewe** het voortgegaan en baie aktiwiteite waarby ons betrokke was, moes aangepas of gestaak word. Ons **huidige lewe** is dus **baie stiller en meer beheers**.

As 'n vertrekpunt na die ontwikkeling van jou werk word jy aangemoedig om na jou huidige situasie te kyk en na hoe jy veranderings aan jou **leefwyse** gemaak het. Jy **leef en beweeg** aan na jou toekoms terwyl jy 'n manier vind om by 'n **leefwyse van minder beweging**, reis en interaksie in groot groepe aan te pas.

Kuns wat met betekenis en relevansie vir die kunstenaar se eie **lewe** gemaak is, is dikwels meer betekenisvol en dit moet jou oogmerk wees om werk volgens hierdie tema te maak wat eg en 'n weerspieëling van jou eie belangstellings, idees en passies is.

Wanneer jy hierdie tema benader, hoef jy nie in die genre van **Stillewe** te werk nie, maar jy kan as jy wil.

OM DIE EKSAMENTEMA TE VERPERSOONLIK:

Om jou te help om 'n sinvolle **konsep** volgens jou **Lewendige Onbeweeglikheid/Stillewe**take te ontwikkel, lees die volgende vrae en teken jou response in jou visuele joernaal aan.

Jy kan besluit watter vrae jou belangstelling prikkel en dan jou response aanteken op 'n wyse wat jou styl pas, d.i. breinkartering, lyste en paragrawe.

- 1. Wat doen jy in jou lewe wanneer jy rustig en stil wil wees?
- Wat laat jou vol lewe voel?
- 3. Wie in jou lewe help jou om kalm en tevrede te voel? Verduidelik jou antwoord.
- 4. Wie laat jou vol lewe voel? Verduidelik jou antwoord.
- 5. In die konteks van die huidige pandemie is sommige van ons beweging en leefwyses beperk, wat onbeweeglikheid veroorsaak het en gesorg het dat ons ons leefwyses verander het. Wat het vir jou verander en hoe voel jy hieroor?
- 6. Dink jy dat hierdie nuwe leefwyse ons leefwyse in die toekoms gaan verander en dink jy dit is 'n positiewe verandering?
- 7. Skryf die maniere neer wat jou "vol lewe" en lewendig laat voel in hierdie tyd van meer onbeweeglikheid.

Om jou te help om 'n **persoonlike visuele respons** te ontwikkel op die konsep onderliggend aan jou **Lewendige Onbeweeglikheid: Stillewe**-take word jy aangemoedig om **foto's te neem en/of vinnige sketse** te maak van jou onmiddellike omgewing, voorwerpe en belangstellings. Jou antwoorde op die vorige vrae kan interessant wees om op hierdie manier te dokumenteer.

Beskou dinge in jou wêreld wat **lewe en lewendigheid** weerspieël en dan ook wat **onbeweeglikheid** weerspieël. Maak 'n versameling van voorwerpe wat nou vir jou betekenis het en stel hulle op as 'n **stillewe**.

Kyk na al hierdie subjekte en objekte vanuit **verskillende perspektiewe**, d.i. 'n voëlperspektief, wurmperspektief, van binne en buite, en enigiets wat **unieke komposisies** skep. Jy kan dit oorweeg om volgens enige benadering te werk, insluitend naturalisties, abstrak, simbolies, surrealisties, ens.

Hierdie eerstehandse bronne sal deel wees van die prosesafdeling van jou visuele joernaal en kan 'n vertrekpunt vir jou kunswerk of eksamentekening wees.

Kyk na die volgende klomp voorbeelde wat op verskillende maniere met die tema verband hou en raak aan lewendig lewe, lewe in die oënskynlike leweloosheid, onbeweeglikheid en die beweging van lewe en die kunsgenre van stillewe. Jy kan besluit om net die voorbeelde waarop jy reageer, te ondersoek. Skryf jou idees oor jou gekose voorbeelde in jou visuele joernaal neer:

1

Jamie Livingston

Some Photos of that Day (1979–1997)

6 000+ Polaroidfoto's

Jamie Livingston was 'n Amerikaanse fotograaf wat elke dag 'n polaroidfoto vir 'n tydperk van18 jaar geneem het. Hierdie proses het sy lewe deur hierdie stil beelde vasgevang tot die dag wat hy aan kanker dood is.

Gebruik hierdie skakel om 'n artikel oor hierdie kunstenaar te lees:

http://bit.ly/IEB2021Livingston

2

Patrick Rulore

Stage 4 Moments (2019)

Olie op doek 101 cm x 122 cm

Die Suid-Afrikaanse kunstenaar Patrick Rulore was net 24 jaar oud toe hy die 2019 Sasol New Signature kunskompetisie gewen het. In hierdie skildery het hy 'n tipiese toneel gedurende Fase 4 van elektrisiteitsbeurtkrag gekies waar onbeweeglikheid afgedwing word en families maniere moet vind om te lewe en die lewe sonder die afleidings van elektriese toestelle te geniet.

Simon Birch

Sonder titel Bewegingtekening (2012)

Pen op papier 100 x 90 cm Jy kan hierdie skakel gebruik om na 'n TED-praatjie wat die kunstenaar gelewer het, te kyk.

http://bit.ly/IEB2021Birchvideo

Simon Birch is 'n Britse kunstenaar wat portrette en -figuurstudie in beweging op groot skaal teken en verf. Hy hou daarvan om **lewe en beweging** in hierdie werk te weerspieël. Hoewel sy subjekte **stil-gevries in beweging is,** vang hulle die kern vas van wat dit is om te leef.

Jean-Michel Basquiat en Andy Warhol

Eggs (1985)

Akriel op doek

203 x 283 cm

Gedurende die middel 1980's in New York stad het die goed gevestigde popkunstenaar Andy Warhol en jong opkomende graffitikunstenaar Jean-Michel Basquiat saam aan kunswerke gewerk. Die resultate was baie interessant en het groot byval gevind. Benewens ander temas het die duo weer na onderwerpe gekyk wat as tradisioneel beskou word en 'n nuwe perspektief na hierdie werke gebring. Daar was 'n aantal werke wat oor stillewe-onderwerpe gegaan het, maar die ekspressiewe en spontane werkwyses gaan verder as 'n idee van "onbeweeglikheid" en weerspieël baie "lewe". Dit word gesien in die ekspressiewe beweging in die maak van merke en werkswyse, en nou en dan se insluiting van mense.

Cheekface

Stillewe

(2019)

Alternatiewe onafhanklike orkes

Gebruik hierdie skakel om na Cheekface se lied te luister:

Still Life:

http://bit.ly/IEB2021Cheekface StillLife

Still Life se lirieke

Too good to work and I was full of blood I studied waiting at the college of mud Take what you want and I know you will Take what you want and I know you will

It's a long way to the beach, I know Ten tiny men are playing tennis below A live reminder of when things were fine A live reminder of when things were fine

The world gets hot
It's still life
The dream gets cold
It's still life

I'm King Raccoon, I'm on the mountain of trash

I'll burn your cities down to amber and ash They tried to find you, there was nothing left

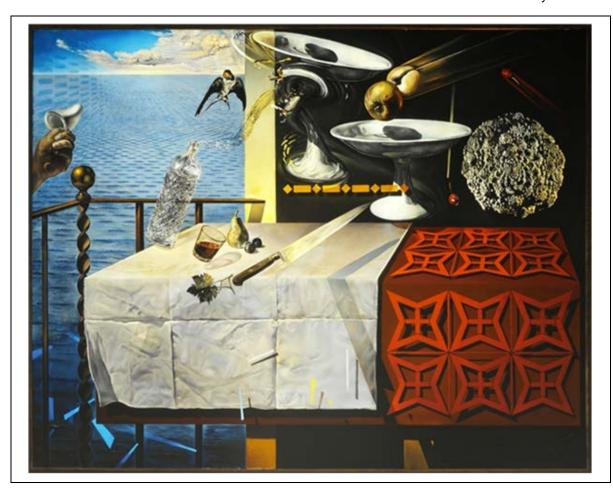
They tried to find you, there was nothing left

I wave goodbye and call an uber home Can't call to heaven from a Nokia phone I went upstairs and there was nothing there

I went upstairs and there was nothing there

The world gets hot
It's Still Life
The dream gets cold
It's Still Life
Do I look bored?
It's still life
I'm still alive
It's still life

The world gets hot
It's still life
The dream gets cold
It's still life
Do I look bored
It's still life
I'm still alive
It's still life
It's still life

Salvador Dali

Nature Morte Vivante (Still Life – Fast Moving) (1956)

Olie op doek 125 cm × 160 cm Toe die Spaanse surrealistiese kunstenaar **Salvador Dali** hierdie **stillewe** geskilder het, het hy skoonheid in die atoom gesien en belanggestel in hoe, wetenskaplik, die atoom alles saamstel. Hy wou die **beweging en lewe** wat alle voorwerpe het, toon. Selfs al is 'n voorwerp **onbeweeglik**, is dit altyd vol van miljoene atome wat voortdurend beweeg. In hierdie skildery beweeg elke voorwerp in een of ander rigting en kry **lewende eienskappe** wat hierdie lewelose voorwerpe nie gewoonlik besit nie.

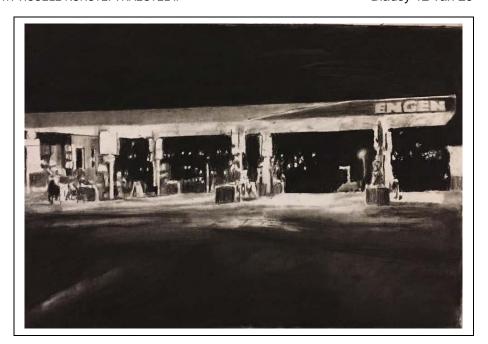
Die titel van die werk, Nature Morte Vivante, beteken in Engels "lewendige stillewe". Dit kom uit Frans "nature morte" wat letterlik "dooie natuur" is. Deur "vivante" by te voeg, wat "vinnig bewegende aksie en 'n sekere lewendige eienskap impliseer", het Dali wesentlik hierdie werk "lewelose natuur in beweging" genoem.

Michael Graham Smith

Nocturn Series: Engen (2021)

Houtskool op papier

 $29.7 \times 420 \text{ mm}$

Michael Graham Smith is 'n Suid-Afrikaanse kunstenaar wat in Johannesburg woon. In hierdie houtskoolwerk vang hy 'n aandtoneel by 'n tipiese vulstasie vas, wat ons aan onlangse inperkingservarings herinner, waar daar nie sigbare tekens van **lewe** is nie. Hierdie onuitwisbare beeld is verlate, maar die beligting sny deur die donkerte van die nag en is gereed vir normale **lewe** om na hierdie **stil** ruimte terug te keer.

8

Marcel Duchamp

Still Sculpture (Sculpture-Morte) (1959)

Marsepeinbeeldhouwerk $33 \times 20 \times 22$ cm

Gebruik hierdie skakel om 'n artikel oor hierdie kunstenaar te lees:

http://bit.ly/IEB2021Duchamp

Marcel Duchamp was 'n Franse kunstenaar van die Dada kunsbeweging. Sy marsepeinbeeldhouwerk van tradisionele **stillewe**voorwerpe is 'n visuele woordspeling. Die vlieë en verrottende gehalte van die vrugte en groente spreek van die nabyheid van lewe en dood, en spot met die genre van **stillewe**skilder- en tradisionele kuns.

Titus Kaphar

From a Tropical Space (2019)

Olie op doek 228 x 178 cm

Amerikaanse kunstenaar Titus Kaphar se onlangse skilderye besin oor die Black Lives Matter beweging. Hy skilder beelde van swart moeders met hul kinders wat van die lewende fase van hul lewens verwyder word deur hulle uit die doeke te sny. Dit lewer kommentaar op die baie maniere waarop swart kinders se lewens verlore gegaan het.

Gebruik hierdie skakel om na 'n video oor hierdie werk te kyk: http://bit.ly/IEB2021KapharVideo

Gebruik hierdie skakel om 'n artikel oor hierdie werk te vind: http://bit.ly/IEB2021KapharArticle

10

Talia Ramkilawan

I'd spend every day eating with you / It's enough to make me happy (2020)

Wol en lap op goiing, 104 x 80 cm

Suid-Afrikaanse kunstenaar Talia Ramkilawan se werk beoog om haar eie lewenservaring van Suid-Asiatiese identiteit, kultuur en trauma onder die loep te neem. Sy gebruik gemengde media ten einde die kompleksiteit van 'n mens se verhouding met trauma te visualiseer deur verskeie mediums te gebruik, tapisserie, video, uitvoering en installasie ingesluit.

Alex Trapani

Cutting Corners (2016)

Video-opvoering verfilm deur Mark Fegen

Gebruik hierdie skakel om 'n video van hierdie opvoering te vind:

http://bit.ly/IEB2021 Trapani

Alex Trapanie is 'n Suid-Afrikaanse kunstenaar wat dink dat om kuns te maak 'n staat van om te wees, is, waar die alledaagse lewenstake en maak van kuns fokus en bevraagtekening verdien. Trapanie gebruik dikwels sy eie liggaam in sy werke in die vorm van opvoering en video, en giet en vorm dele van sy eie lewende vorm vir insluiting in hierdie werke. Hierdie beeldhouwerke word onbeweeglike verlengings van sy lewende voorwerp.

12

Audrey Flack

Foto van die kunstenaar en haar werk getitel Queen

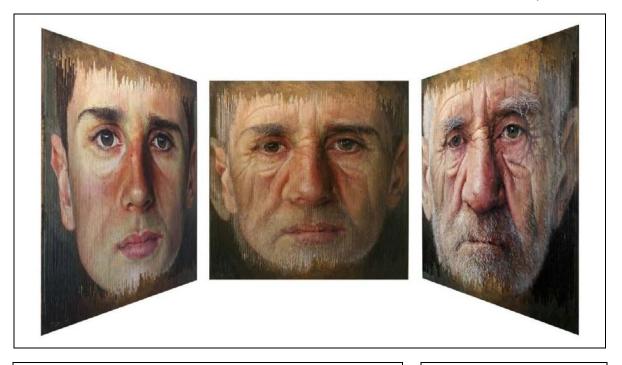
(1975)

Olie op doek

203,2 × 203,2 cm

Amerikaanse superrealis **Audrey Flack** skilder **stilleweskilderye** op groot skaal, vol simboliese voorwerpe. In hierdie skildery dokumenteer sy die verhouding tussen haar en haar ma en maak die doek vol met verwysings na **lewens wat geleef is en die verbygaan van tyd**, terwyl ook die vroulike geslag gevier word.

Spaanse kunstenaar **Sergi Cardenas** se kinetiese portrette toon die verouderingsproses soos wat dit deur 'n **leeftyd** plaasvind en op die gesig aangedui word. Die kyker ervaar dit deur oor die werk te beweeg. Die portrette bly **onbeweeglik** in hul blik, maar **lewe** is op hul gesigte ingeëts deur die **beweging** van die kyker.

Sergi Cardenas

Kinetic Portrait (2020)

Driedimensionele kinetiese olieskildery 200 × 190 cm

Gebruik hierdie skakel vir 'n artikel en video oor hierdie werk: http://bit,ly/IEB2021Cardenas

14

Ronit Baranga

All things Sweet and Painful (2020)

Geglasuurde keramiek

Gebruik hierdie skakel om meer oor hierdie kunstenaar te lees: http://bit.ly/IEB2021Ba ranga

Israeliese kunstenaar **Ronit Baranga** skep surrealistiese **stillewe**beeldhouwerke wat **lewende** menslike dele met tradisionele stillewevoorwerpe saamsmelt. Hierdie bisarre skeppings is **lewensgetroue** oomblikke van 'n nagmerrie wat tot **onbeweeglikheid** gevries is.

Tony Cragg

Cumulus (1998)

Driedimensionele kunswerk van glasbottels 265 × 120 × 120 cm

Gebruik hierdie skakel om 'n artikel oor hierdie werk te vind:

http://bit.ly/IEB2021Cragg

Britse kunstenaar **Tony Cragg** skep groot driedimensionele **stillewekunswerke** deur bekende gevonde voorwerpe te gebruik. Hierdie werk verwys na cumuluswolke, met die sandgeblaasde glas wat 'n soortgelyke eienskap van wit stormwolke voordat dit reën, aanneem.

16

Jaco van den Heever

Civilized Abandonment (2010)

Houtskool, ink en natriumhipochloriet op katoenpapier

Jaco van den Heever is 'n Suid-Afrikaanse kunstenaar wat verlate dele van die stadslandskap uitbeeld. Die plekke wat hy uitbeeld vang die onbeweeglikheid van hierdie vergete plekke vas, maar stel die lewe voor wat eens deur hierdie plekke beweeg het deur middel van die merke op oppervlaktes en oorblyfsels wat lukraak agtergelaat is.

Gebruik hierdie skakel om na 'n video van die kunstenaar se werk te kyk:

https://bit.ly/IEB2021vandenHeever

BENADERING VAN DIE TAKE EN BESTUUR VAN JOU KREATIWITEIT

Die bronne wat in hierdie vraestel gegee is, beskou die idee van **Lewendige Onbeweeglikheid: Stillewe** op 'n aantal maniere. In hierdie voorbeelde verken die kunstenaars 'n verskeidenheid kwessies of maniere om na die lewe, om te lewe, onbeweeglikheid en die tradisionele genre van stillewe te kyk. Jy word aangemoedig om hierdie werke te verken en die skakels te volg om jou begrip van elke kunstenaar se oogmerke te verryk en dan jou eie konsep rondom hierdie tema te bou. Vanuit hierdie inspirasie moet jy die volgende produseer:

- 'n visuele joernaal
- 'n kunswerk
- 'n eksamentekening (voltooi by die skool onder beheerde toestande)
- 'n titel en rasionaal vir albei die tekening en kunswerk.

Om by kuns en visuele kultuur betrokke te raak

Aan die einde van hierdie projek sal jy navorsing gedoen het oor en verwys het na die werk van minstens ses ander kunstenaars wie se werke soortgelyke of verwante kwessies soos joune weerspieël en wat in 'n soortgelyke dissipline werk as die een wat jy gekies het. Hierdie navorsing moet in jou visuele joernaal getoon word. Jy moet verken hoe hierdie kunstenaars iets in jou eie denke veroorsaak het en hoe hulle werk jou gehelp het om groter duidelikheid van denke in die maak van jou kunswerk en eksamentekening te kry.

Denke as doen: Gebruik jou kreatiewe proses om jou idees te ontwikkel en verfyn

In jou visuele joernaal gaan jy al die stappe in jou kreatiewe proses dokumenteer wat tot die aanbieding van jou kunswerk en eksamentekening lei.

Jy moet die foto's en vinnige sketse insluit wat jy aan die begin van hierdie vraestel opdrag gekry het om te doen, en dit dan in jou kunswerk en/of eksamentekening ontwikkel. Hulle moet jou verwerking inspireer en verseker dat jou werke persoonlik is.

Jou navorsing en kreatiewe proses moet onmiddellik met ontvangs van hierdie vraestel begin en moet voortduur totdat jy al jou werk op die spertyd indien wat deur die IEB aangekondig sal word.

Die take wat op die volgende bladsye uiteengesit word, is verpligtend. Die volgorde waarin jy hulle benader moet deur jou eie idees en denkproses bepaal word. Jy kan begin met navorsing oor kunstenaars se werk en dan jou idees, persepsies en ervarings in jou visuele joernaal daarna skets. Jy kan onmiddellik met die kunswerk begin en sorg dat jou eksamentekening-idees en navorsing uit die proses om te skep na vore kom. Kreatiwiteit is ewe veel 'n **sikliese** as 'n **lineêre** proses. Jy sal heen en weer gaan en kyk na wat jy tot dusver gedoen het en jou prosesse en produkte iewers langs die pad herevalueer om jou respons op die vraestel tot 'n oortuigende vlak van diepte te ontwikkel.

Assessering

Jou onderwyser het assesseringsrubrieke met al die kriteria vir sukses van hierdie vraestel opgesom. Jy word aangeraai om vertroud met hierdie rubrieke te raak. Jou response op die take sal volgens die volgende drie breë, tog onderlinge verwante kriteria geassesseer word.

- 1. Jou vermoë om bedrewe met jou gekose materiale, komposisie en kunsbeginsels te werk, d.i. vorm: toon jou kunswerk en eksamentekening 'n bemeestering van die gekose dissipline(s) en neem dit die kyker op 'n estetiese reis?
- 2. Jou oorspronklike en kreatiewe denke, konsepte en die beoogde betekenis wat deur jou werk verken is, d.i. inhoud: verken jou werk 'n interessante, relevante interpretasie van die tema op 'n gesofistikeerde vlak?
- 3. Die bewys van taakintensiteit, nuuskierigheid, volharding en toewyding in jou respons en ook jou vermoë om die beperkings van tyd en ruimte te hanteer, d.i. konteks: styg jou kunswerk uit bo die beperkings van ruimte, tyd en omstandighede op 'n gesofistikeerde manier? Jy sal 'n aantal weke kry om jou kunswerk by die skool te voltooi en jou eksamentekening sal 24 uur neem om te maak, en die mate van inspanning sal sigbaar wees. Dus kan jy nie 'n suiwer konseptuele werk maak nie wat vaardigheid en materialiteit verwaarloos nie.

Riglyne en vereistes

Onthou: Jy kan aangaan om aan ontwikkelings in jou visuele joernaal en kunswerk buite die klaskamer vir huiswerk te werk, maar mag die take nie volledig by die huis voltooi nie. Die oorgrote meerderheid moet in die klas by die skool gedoen word. Die eksamentekening kan nie van die skool se terrein verwyder word nie, aangesien dit 'n eksamenonreëlmatigheid sal wees. Dit moet onder toesig begin en voltooi word.

Dit is jou verantwoordelikheid om hierdie **eksamenvraestel** en die **riglynboekie** deeglik deur te lees voordat met hierdie take begin word. Bespreek die vraestel met jou onderwyser en jou maats en vat dit huis toe vir verdere ondersoek en denke.

TAKE

TAAK 1 KREATIEWE PROSES: VISUELE JOERNAAL

[20 punte]

Dit is voorbereiding vir jou kunswerk en eksamentekening. Dit is 'n rekord van jou response op die tema. Dokumenteer jou kreatiewe proses volledig in jou visuele joernaal.

Kreatiewe verkenning

- Gebruik die beelde, tekste, vrae en idees wat op die vorige bladsye aangebied is as 'n vertrekpunt en stimuli terwyl jy jou idees, gevoelens, sketse en beelde in jou visuele joernaal dokumenteer.
- Noem jou belangstellings en oogmerke vir hierdie vraestel, maar wees onbevange en buigsaam. Jou oogmerke kan verander en skuif soos wat jou kreatiewe proses ontwikkel.
- Sluit aanvanklike foto's en/of sketse en bronmateriaal en inspirasie in.
- Verskaf idees wat in jou eie woorde geskryf is, wat jou redenering verduidelik om hierdie onderwerp(e) uit te beeld op die manier wat jy besluit het.
- Wys dat jy vaardig is in die vermoë om verskeie idees en moontlikhede aan te bied, nie net een finale idee nie.
- Oorweeg sorgvuldig hoe jy jou interpretasie van hierdie tema sal aanbied Sal jou benadering intiem en persoonlik wees of openlik en kragtig? – Sal jou kunswerk(e) en eksamentekening(e) naturalisties, gestileer en abstrak wees?– Kommunikeer 'n simboliese werk dieper en meer diepsinnige waarheid as 'n naturalistiese/fotografiese werk? Of is die twee wedersyds uitsluitend?– Jou benadering kan letterlik wees, dit kan naturalisties wees of dit kan meer simbolies of poëties wees. Wat maak van jou kuns 'n kunswerk?
- Hersien, ontwikkel en brei jou eie visuele taal uit deur verder by 'n sikliese kreatiewe proses betrokke te raak ter voorbereiding vir jou kunswerk en eksamentekening.
- Wees buigsaam: jou idees kan dalk verander het en van jou aanvanklike oogmerke, planne en doelwitte verskil.
- Gebruik woorde, sketse, visualiserings en tegniese eksperimente om jou kuns visueel te ontwikkel. Verken moontlikhede!
- Watter medium gebruik jy? Watter tegnieke en onderwerpe pas die beste by jou oogmerke en interpretasie van die tema? Besluit verstandig en verduidelik jou besluite in jou visuele joernaal.
- Watter tekens en simbole van breër visuele kultuur gebruik jy om jou werk sinvol te maak?
- As deel van jou kreatiewe proses beskou die kuns wat jy alreeds in jou praktiese assesseringstaak (PAT) -portefeulje voltooi het.
- Ons raai jou sterk aan om met dieselfde kunsdissipline vir die kunswerk te werk as wat jy in die PAT-portefeulje gebruik het. (Indien jy beeldhouwerk in jou PAT-portefeulje gedoen het, dan moet hierdie ook 'n beeldhouwerk wees.)
- Verduidelik die verband tussen jou PAT-portefeulje en jou oogmerke vir hierdie vraestel ten opsigte van jou formele en konseptuele sake. Dit is 'n belangrike deel om 'n persoonlike visuele taal te ontwikkel.
- Vir gedetailleerde riglyne aangaande die kreatiewe proses verwys na die toepaslike afdeling in die volledige riglyndokument.

TAAK 2 KONTEKSTUELE NAVORSING: VISUELE JOERNAAL

[10 punte]

Navorsing is 'n belangrike deel van die proses om 'n suksesvolle kunswerk te maak.

- As deel van jou kreatiewe proses kies en vors ten minste ses ander visuele kunstenaars se werk na wat jy inspirerend vir elke praktiese kunstaak vind (doen navorsing oor ongeveer drie kunstenaars vir jou kunswerk en ongeveer drie ander vir jou eksamentekening). Minstens twee van hierdie kunstenaars moet vanaf Afrika of Suid-Afrika wees.
- Jy kan navorsing doen oor die kunstenaars wat in die bronne wat voorsien is voorkom of oor ander kunstenaars se werk.
- Terwyl jy navorsing doen, verfyn en pas jou idees aan om by jou eie oogmerke en doelwitte vir hierdie projek te pas.
- Doen minstens een gedetailleerde visuele ontleding van ten minste een werk deur die kunstenaar(s) wat jy gekies het. Jy moet na die tema in jou ontleding verwys. Die ontleding moet in jou eie woorde wees. Vermy die plaag van "kopieer en plak". Om bloot teks uit 'n gesaghebbende bron te kopieer en plak, behels nie voldoende navorsing nie. Jy moet bewys lewer van die internalisering van jou navorsing.
- Erken al jou bronmateriaal deur die Harvard verwysingstegniek te gebruik.
- Verduidelik hoekom die kuns wat jy nagevors het relevant vir jou eie oogmerke en planne vir die kunswerk en eksamentekening is.
- Vir volledige riglyne rakende kontekstuele navorsing verwys na die toepaslike gedeelte in die riglyndokument.
- Dokumenteer enige verdere kuns wat jou in jou kreatiewe proses inspireer.
- Jy kan vind dat jy ander gebied(e) van visuele kultuur en/of kennis moet navors.
- Het enige van die kunstenaars, kunswerke of kennisgebiede wat jy vir jou PAT-take nagevors het, weer voorgekom in jou visuele joernaal vir hierdie projek? Indien wel, erken dit. Dit is 'n belangrike aspek om jou persoonlike visuele taal te ontwikkel.

TAAK 3 KUNSWERK

[35 punte]

• Wanneer jy die kunsdissipline wat jy vir die maak van jou kunswerk gaan gebruik, gekies het en jou navorsing en prosesbeplanning afgehandel, is jy gereed om jou werk te maak.

• Jy kan besluit om jou kunswerk in enige dissipline wat vir jou oogmerke geskik is, te voltooi. Hierdie dissiplines sluit in:

Tekening Film Gemengde media Kunstenaar se boek

Skilder Animasie Installasie Tekskuns
Beeldhouwerk Digitale fotografie Landkuns Vertoonkuns
Keramiek Tradisionele fotografie Poppespel Afdrukke

Multimedia/Nuwe media/Animasie

Vir volledige riglyne aangaande jou kunswerk verwys na die toepaslike afdeling in die riglynboekie.

TAAK 4 EKSAMENTEKENING

[35 punte]

 Jy kan besluit om 'n reeks verkennende, prosesgebaseerde eksamentekeninge te maak en dit as 'n eindresultaat aan te bied.

OF

Maak minstens een eindproduk as eksamentekening.

- Jy moet jou eksamentekening in jou visuele joernaal deeglik beplan voordat die eksamensessies begin. Dit is belangrik om jou idees deeglik met jou onderwyser te bespreek voor die eksamen sodat hy/sy jou kan lei, maar jy sal nie sy/haar advies gedurende die eksamen kan ontvang nie.
- Jy sal 24 uur hê om hierdie taak te voltooi. Hierdie tyd sal in aparte sessies verdeel word en jou skool sal jou mettertyd oor die datums en ander besonderhede inlig.
- Jou eksamentekening moet by die skool voltooi word en jou skool sal die nodige reëlings tref om dit moontlik te maak.
- Jy mag nie die eintlike werk voor die tyd by die huis begin nie.
- Jy sal nie toegelaat word om die eksamentekening huis toe te neem om verder daaraan vir huiswerk te werk nie.
- Jy moet dus besluit om 'n eksamentekening te skep wat jy onder hierdie omstandighede kan voltooi en jy moet kyk hoe werkbaar jou oogmerke sal wees binne die beperking van die eksamenopset.
- Jou onderwyser vir Visuele Kunste kan jou help om toegang tot kunsmateriaal te kry en hulp aanbied wanneer met die kunstoerusting of ander gespesialiseerde instrumente gewerk word.
- Jy sal die vordering van jou tekening in jou visuele joernaal kan bywerk terwyl jy die werk maak. Hierdie joernaalwerk kan by die huis voortgesit word tussen eksamendae en sal jou in staat stel om jou ontwikkeling te assesseer en jou denkprosesse vas te vang terwyl jy hierdie werk skep.
- By voltooiing van die eksamentekening aan die einde van die eksamensessie sal jy die werk vir veilige bewaring indien totdat dit vir die IEB-eksaminator uitgestal word.
- Jy kan jou visuele joernaal na die eksamen bywerk en moet dit by jou onderwyser twee dae na die tekeneksamen indien.

Hoe verstaan mens 'n "tekening"?

'n Tekening is 'n aantal relatief spontane merke op 'n oppervlakte. 'n Akriliese skildery is nie 'n tekening nie en 'n foto is nie 'n tekening nie – tensy jy breedvoerig verduidelik hoe dit as sodanig beskou kan word. Indien jy 'n tekening voorlê wat nie tradisioneel is nie, moet jy motiveer hoe jou voorlegging konseptueel as 'n tekening verstaan kan word. Dit is 'n belangrike vaardigheid om te bemeester: negentiende-eeuse kunskritikus en kunstenaar, John Ruskin het gesê, "Teken is 'n manier om kennis te bekom en kommunikeer". Dink goed na oor wat 'n tekening anders as 'n skildery of 'n beeldhouwerk of 'n foto maak. Oorweeg die redes hoekom teken so 'n belangrike deel van 'n kunstenaar se werkproses is.

NB: Jou eksamentekening moet 'n tekening wees wat ontwikkel is uit een of ander vorm van merke of kerwing van 'n oppervlakte op 'n meesal droë manier en nie een of ander kunsvorm nie. As jy sou besluit om 'n eksamentekening te maak wat nie aan hierdie begrip voldoen nie, moet jy in jou visuele joernaal jou motivering om dit te doen verduidelik, en beskryf hoe jou werk as 'n tekening geld. Die weglating van so 'n verduideliking, indien nodig, sal onvermydelik 'n penalisering tot gevolg hê.

Vir gedetailleerde riglyne aangaande jou eksamentekening en verdere punte oor 'n reeks verkennende, prosesgebaseerde tekeninge of 'n eindproduktekening; verwys na die toepaslike afdeling in die riglynboekie.

TAAK 5 TITELS EN RASIONALE

- Skep 'n toepaslike en interessante titel vir albei jou kunswerk(e) EN jou eksamentekening(e).
- Tik en druk twee aparte rasionale van nie meer as 150 tot 200 woorde uit nie.
- Toon jou rasionale, titels en eksamennommer saam met jou kunswerk(e) en jou eksamentekening(e).

TAAK 6 AANBIEDING

 Jou kunswerk en eksamentekening moet so professioneel as moontlik by 'n uitstalling van die skool vertoon word. Merk jou kunswerk en jou eksamentekening soos volg:

> Naam Eksamennommer <u>Titel</u> Kunswerk/Eksamentekening

 Jy sal ook 'n kort digitale skyfievertoning van jou kunswerk en jou eksamentekening moet maak vir voorlegging aan jou IEB-eksaminator. Jy hoef nie jou visuele joernaal by hierdie digitale skyfievertoning te voeg nie. Jou onderwyser sal vir jou die formaat verskaf wat jy moet volg en ook verdere besonderhede oor hierdie taak.

KYK NA DIE MEEGAANDE BOEKIE VIR VOLLEDIGE RIGLYNE OOR SPESIFIEKE DISSIPLINES.

BRONVERWYSINGSLYS

- Leora Faber: Intimate-Presences, 2021. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.leorafarber.co.za/intimate-presences
   [Besoek 16 Januarie 2021.]
- 2. Boredpanda: This man took a Polaroid Every Day for 18 years until the day he died, and it'll break your heart, by Greta Jaruseviciute, 2017. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.boredpanda.com/polaroid-photo-every-day-jamie-livingston/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic> [Besoek 12 Desember 2020.]
- 3. Art Times: Pretoria Student wins Sasol New Signatures 2019, 2019. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://arttimes.co.za/pretoria-student-wins-sasol-new-signatures-2019/ [Besoek 17 Desember 2020.]
- 4. UTube: TEDxTalksEan Chai: Simon Birch Art Life made me do, 2014. [AANLYN] Beskikbaar by: https://www.youtube.com/watch?v=Q3aFvJ-3ll8 [Besoek 18 Januarie 2021.]
- 5. SAATCHI ART: Simon Birch Artworks, 2021. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.saatchiart.com/account/artworks/25225 [Besoek 18 Januarie 2021.]
- 6. Widewalls: Portraying the Friendship of Basquiat and Warhol by Elena Martinique, 2019. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.widewalls.ch/magazine/basquiat-warhol-exhibition-jack-shainman-gallery [Besoek 12 Januarie 2021.]
- 7. Genius Still Life by Cheekface, Album Therapy Island, 2019. [AANLYN]
  [Beskikbaar by:
  <a href="https://www.google.com/search?rlz=1C1GCEB_enZA924ZA925&ei=grgOYJSQJrKBhblPipCMwAY&q=cheeckface+still+life+lyrics&oq=cheeckface+still+life+lyrics&gs_lcp=CgZwc3ktYWIQAzIHCCEQChCgAToHCAAQRxCwAzoHCC4QDRCTAjoECAAQDToECC4QDToGCAAQDRAeOgglABAIEA0QHjoICCEQFhAdEB5Qv9AFWP6EBmDqhgZoAXACeACAAaIDiAG6LpIBCDItMTQuNS4xmAEAoAEBqgEHZ3dzLXdpesgBB8ABAQ&sclient=psy-ab&ved=0ahUKEwiU2Zz3ibfuAhWyQEEAHQoIA2gQ4dUDCA0&uact=5> [Besoek 19 Desember 2020.]
- 8. Wikipedia: Living Still Life, 2021. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://en.wikipedia.org/wiki/Living_Still_Life [Besoek 18 Desember 2020.]
- 9. Facebook: Michal Graham Smith.2021. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.facebook.com/photo?fbid=10159157039972905&set=a.10150989959242905> [Besoek 22 Januarie 2021.]
- 10. University of California Press: Unpacking Duchamp Art in Transit by Dalia Judovitz, 1995. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://publishing.cdlib.org/ucpresse books/view?docId=ft3w1005ft&chunk.id=d0e4631&toc.id=&brand=ucpress> [Besoek 12 Desember 2020.]
- Gagosian Quarterly: Titus Kaphar: From a Tropical Space by Larry Gagosian,
   2020. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://gagosian.com/quarterly/2020/10/05/titus-kaphar-tropical-space-video/ [Besoek 10 Oktober 2020.]
- 12. Business Day Wanted: Eight Emerging SA Artists to Look Out For in 2021, by Zanele Kumalo, 2012. [AANLYN] [Beskikbaar by: <a href="https://www.wanted[[AANLYN.co.za/art-design/2021-01-06-eight-emerging-sa-artists-to-look-out-for-in-2021/?utm_term=Autofeed&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwAR0ABXs awe2ppxHYfAmxolWPHu1Ea6_uJ8_GU_XoWJzcw6Ke_UnFs4jPCec> [Besoek Januarie 2021.]
- 13. myart.co.za: Alex Tripani, 2016. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.art.co.za/alextrapani/ [Besoek 26 Januarie 2021.]

- 14. Melissa Huang: Women in Art: Audrey Flack, 2011. [AANLYN] [Beskikbaar by: http://www.melissahuang.com/2011/12/09/audrey-flack/ [Besoek 28 Januarie 2021.]
- 15. Ersilias: Sergi Cadenas, Visual Poet, 2020. [AANLYN] [Beskikbaar by: <a href="https://www.ersilias.com/sergi-cadenas-poeta-visual/#> [Besoek 12 Januarie 2021.]
- 16. Ronit Baranga: Solo Exhibition "All Things Sweet and Painful", 2020. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.ronitbaranga.com/blog.html#blogAllThings [Besoek Oktober 2020.]
- 17. Tate: Tony Cragg Cumulus 1998, by Helen Delaney, 2002. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.tate.org.uk/art/artworks/cragg-cumulus-t07792 [Besoek 16 Desember 2020.]
- 18. Artthrob: Civilized Violence Jaco van den Heever at ArtSpace, 2010. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://artthrob.co.za/Artists/Jaco-van-den-Heever.aspx [Besoek 28 Januarie 2021.]
- 19. YouTube: The Archelogy of a Skyline Jaco van den Heever, 2015. [AANLYN] [Beskikbaar by: https://www.youtube.com/watch?v=ZA8hSVQRsTQ [Besoek 28 Januarie 2021.]